

A9-0274/2023

22.9.2023

TOINEN MIETINTÖ

vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021, pääluokka II – Eurooppa-neuvosto ja neuvosto

(2022/2083(DEC))

Talousarvion valvontavaliokunta

Esittelijä: Mikuláš Peksa

SISÄLTÖ

	Sivu
1. EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSEHDOTUS	3
2. EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	5
TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	9
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	10

1. EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSEHDOTUS

vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021, pääluokka II – Eurooppa-neuvosto ja neuvosto (2022/2083(DEC))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin yleisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2021¹,
- ottaa huomioon Euroopan unionin konsolidoidun tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2021 (COM(2022)0323 – C9-0229/2022)²,
- ottaa huomioon neuvoston vuosikertomuksen vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle vuonna 2021 toimitetuista sisäisistä tarkastuksista,
- ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021 sekä toimielinten vastaukset³,
- ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan mukaisesti antaman varainhoitovuotta 2021 koskevan lausuman⁴ tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta),
- ottaa huomioon 10. toukokuuta 2023 tekemänsä päätöksen⁵, jolla lykättiin päätöstä varainhoitovuotta 2021 koskevan vastuuvapauden myöntämisestä, sekä sen liitteenä olevan päätöslauselman,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 314 artiklan 10 kohdan sekä 317, 318 ja 319 artiklan,
- ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046⁶ ja erityisesti sen 59, 118, 260, 261 ja 262 artiklan,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

¹ EUVL L 93, 17.3.2021.

² EUVL C 399, 17.10.2022, s. 1.

³ EUVL C 391, 12.10.2022, s. 6.

⁴ EUVL C 399, 17.10.2022, s. 240.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2023)0139.

⁶ EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1.

- ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan toisen mietinnön (A9-0274/2023),
- 1. epää neuvoston pääsihteeriltä vastuuvapauden Eurooppa-neuvoston ja neuvoston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021;
- 2. esittää huomautuksensa oheisessa päätöslauselmassa;
- 3. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöksen ja siihen erottamattomasti kuuluvan päätöslauselman Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle sekä huolehtimaan niiden julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (L-sarja).

2. EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021, pääluokka II – Eurooppa-neuvosto ja neuvosto (2022/2083(DEC))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021, pääluokka II – Eurooppa-neuvosto ja neuvosto,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,
- ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan toisen mietinnön (A9-0274/2023),
- A. toteaa, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 319 artiklan nojalla parlamentti on yksin vastuussa Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden myöntämisestä ja että Eurooppa-neuvoston ja neuvoston talousarvio muodostaa unionin talousarvion yhden pääluokan;
- B. ottaa huomioon, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti Eurooppa-neuvosto ei toimi lainsäätäjänä;
- C. ottaa huomioon, että SEUT-sopimuksen 317 artiklan nojalla komissio toteuttaa unionin talousarviota omalla vastuullaan moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti;
- D. ottaa huomioon, että SEUT-sopimuksen 235 artiklan 4 kohdan ja 240 artiklan 2 kohdan nojalla Eurooppa-neuvostoa ja neuvostoa, jäljempänä 'neuvosto', avustaa neuvoston pääsihteeristö ja että neuvoston pääsihteeri on täysin vastuussa unionin talousarvion pääluokkaan II otettujen määrärahojen moitteettomasta hallinnoinnista;
- E. toteaa, että parlamentti on lähes kahdenkymmenen vuoden ajan noudattanut vakiintunutta ja tunnustettua käytäntöä myöntää vastuuvapaus kaikille unionin toimielimille, elimille, toimistoille ja virastoille ja että komissio kannattaa sitä, että käytäntöä myöntää kullekin unionin toimielimelle, elimelle, toimistolle ja virastolle vastuuvapaus sen hallintomenoista noudatetaan jatkossakin;
- F. ottaa huomioon, että varainhoitoasetuksen 59 artiklan 1 kohdan mukaisesti komissio tunnustaa muiden unionin toimielinten toimivallan toteuttaa omia talousarvion pääluokkia;
- G. toteaa, että neuvoston yhteistyöhaluttomuus vastuuvapausmenettelyssä on vuodesta 2009 alkaen johtanut siihen, että parlamentti on joutunut epäämään neuvoston pääsihteeriltä vastuuvapauden;
- H. haluaa korostaa vastuuvapauden myöntävänä viranomaisena vastuuvapausmenettelyn yhteydessä, että unionin toimielinten demokraattista legitimitettiin on erityisen tärkeää vahvistaa edelleen lisäämällä avoimuutta ja vastuuvastuuta sekä soveltamalla

tulosbudjetoinnin käsitettä ja noudattamalla henkilöresursseja koskevaa hyvää hallintotapaa;

- I. katsoo, että Eurooppa-neuvoston ja neuvoston olisi unionin yleisestä talousarviosta rahoituksensa saavina unionin toimieliminä oltava avoimia ja demokraattisesti vastuuvollisia unionin kansalaisille ja niiden olisi oltava julkisten varojen käytön demokraattisen valvonnan alaisia;
 - J. toteaa, että Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistetaan veronmaksajien ja yleisön oikeus saada tietoa julkisten tulojen käytöstä;
 - K. ottaa huomioon, että suosituksessa, jonka Euroopan oikeusasiamies antoi neuvoston lainsäädäntöprosessin avoimuutta koskeneessa strategisessa tutkimuksessa OI/2/2017/TE, todettiin, että lainsäädäntöprosessin avoimuutta koskeva neuvoston käytäntö muodosti hallinnollisen epäkohdan ja siihen olisi puututtava, jotta kansalaiset voivat seurata unionin lainsäädäntöprosessia;
 - L. ottaa huomioon, että unionin yleinen tuomioistuin korosti asiassa T-163/21¹, De Capitani v. neuvosto, 23. tammikuuta 2023 antamassaan tuomiossa, että neuvoston olisi yhtenä lainsäätäjänä toimiessaan lisättävä lainsäädännöllistä avoimuuttaan muun muassa tarjoamalla oikeus tutustua lainsäädäntöasiakirjoihin, sillä se on julkiseen valvontaan liittyvä neuvoston velvollisuus ja on kaiken demokraattisen legitimitietin perustan muodostavan, lainsäätäjiä koskevan vastuuvollisuuden mukaista;
1. pitää erittäin valitettavana, että neuvosto oli myös varainhoitovuoden 2021 osalta jälleen kerran ainoa toimielin, joka kieltäytyi tekemästä vastuuvapausmenettelyssä yhteistyötä parlamentin kanssa, minkä vuoksi parlamentti joutuu epäämään vastuuvapauden;
 2. korostaa, että nykyisen tulkinnan ja käytännön mukaan parlamentilla on oikeus myöntää vastuuvapaus SEUT-sopimuksen 319 artiklan sekä sovellettavien varainhoitoasetuksen säännösten ja parlamentin työjärjestyksen määräysten mukaisesti eli sillä on valta myöntää vastuuvapaus, jotta voidaan säilyttää avoimuus ja varmistaa demokraattinen vastuuvollisuus unionin veronmaksajia kohtaan;
 3. korostaa, että varainhoitoasetuksen 59 artiklan 1 kohdassa säädetään, että komissio tunnustaa muiden unionin toimielinten toimivallan toteuttaa omia talousarvion pääluokkia, ja pitää näin ollen käsittämättömänä, että neuvosto pitää asianmukaisena, että vastuuvapaus neuvoston talousarvion toteuttamisesta myönnettäisiin komissiolle;
 4. korostaa, että parlamentti on lähes kahdenkymmenen vuoden ajan noudattanut vakiintunutta ja tunnustettua käytäntöä myöntää vastuuvapaus kaikille unionin toimielimille, elimille, toimistoille ja virastoille; muistuttaa, että komissio on ilmoittanut, ettei se pysty valvomaan muiden unionin toimielinten talousarvioiden toteuttamista; painottaa komission todenneen useasti, että käytäntöä, jossa parlamentti myöntää kullekin unionin toimielimelle suoraan vastuuvapauden niiden hallintomenoista, olisi noudatettava jatkossakin;

¹ Yleisen tuomioistuimen tuomio, 23. tammikuuta 2023, De Capitani v. neuvosto, T-163/21, ECLI:EU:T:2023:15.

5. korostaa, että parlamentin on mahdotonta hoitaa tehtäviään asianmukaisesti ja tehdä tietoon perustuvaa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä nykytilanteessa, jossa se voi vain tarkistaa tilintarkastustuomioistuimen ja Euroopan oikeusasiamiehen kertomukset sekä neuvoston verkkosivustolla olevat tiedot mutta se ei saa neuvostolta kirjallisia tai suullisia vastauksia vuotuisen vastuuvapausmenettelyn aikana eli jossa neuvosto kieltäytyy yhteistyöstä parlamentin kanssa vuotuisen vastuuvapausmenettelyn yhteydessä;
6. pitää valitettavana, että neuvosto on yli vuosikymmenen ajan osoittanut, ettei sillä ole lainkaan poliittista tahtoa tehdä yhteistyötä parlamentin kanssa vuotuisen vastuuvapausmenettelyn yhteydessä; korostaa, että tällä asenteella on ollut pysyvä kielteinen vaikutus molempiin toimielimiin vaarantaen koko unionin julkisuuskuvan, mikä on saattanut huonoon valoon unionin talousarvion hallinnoinnin ja demokraattisen valvonnan sekä horjuttanut kansalaisten luottamusta unionin avoimuuteen; pitää äärimmäisen valitettavana, että neuvosto kieltäytyy edelleen vilpittömästä yhteistyöstä vastuuvapausmenettelyssä;
7. toteaa jälleen, että on äärimmäisen turhauttavaa, että neuvosto on jo yli vuosikymmenen laistanut yhteistyöstä eikä ole antanut parlamentille riittävästi vastuuvapausmenettelyyn liittyvää tietoa, ja että näin toimiessaan neuvosto lähettää väärän viestin unionin kansalaisille, koska juuri avoimuuden lisääminen on se, mitä kaivataan; korostaa, että neuvoston on noudatettava samoja normeja, joita se odottaa muiden unionin toimielinten noudattavan;
8. korostaa, että kaikki muut unionin toimielimet hyväksyvät ja ymmärtävät logiikan, jonka mukaan parlamentilla on talousarvion toteuttamista koskeva toimivallan siirto huomioon ottaen oikeus ja velvollisuus valvoa osana vastuuvapausmenettelyä niiden talousarvioita ja sitä, miten ne toteuttavat niitä, ja pitää tästä syystä valitettavana, että neuvosto kieltäytyy edelleen yhteistyöstä parlamentin kanssa tällä alalla;
9. korostaa, että vaikka nykytilannetta pitää parantaa lisäämällä toimielinten välistä yhteistyötä perussopimusten puitteissa, perussopimusten tarkistaminen voisi selkeyttää vastuuvapausmenettelyä ja lisätä sen avoimuutta siten, että parlamentille annetaan nimenomainen toimivalta myöntää vastuuvapaus kaikille unionin toimielimille, elimille, toimistoille ja virastoille erikseen;
10. muistuttaa, että Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö tukee veronmaksajien ja yleisön oikeutta saada tietoa julkisten tulojen käytöstä; vaatii siksi kunnioittamaan täysimääräisesti parlamentin oikeuksia ja roolia demokraattisen vastuuvapausmenettelyn periaatteen takaajana; kehottaa neuvostoa noudattamaan asianmukaisesti parlamentin vastuuvapausmenettelyn aikana hyväksymiä suosituksia;
11. kehottaa neuvostoa aloittamaan neuvottelut parlamentin kanssa uudelleen mahdollisimman pian, jotta voidaan löytää ratkaisu nykyisessä vastuuvapausmenettelyn kehityksessä, jos se on kiinnostunut osoittamaan unionin kansalaisille, että se suhtautuu vakavasti talousarvion asianmukaiseen valvontaan ja avoimuuteen siten, että samalla kunnioitetaan parlamentilla ja neuvostolla vastuuvapausmenettelyssä olevia rooleja;
12. korostaa, että parlamentin 10. toukokuuta 2023 antamaan vastuuvapauspäätöslauselmaan sisällytetyt huomautukset, jotka koskevat poliittisia painopisteitä, talousarvio- ja varainhallintoa, sisäistä hallintoa, toiminnan

tuloksellisuutta ja sisäistä valvontaa, henkilöresursseja, tasa-arvoa ja henkilöstön hyvinvointia, eettisiä toimintapuitteita ja avoimuutta, digitalisaatiota, kyberturvallisuutta ja tietosuojaa, kiinteistöjä, ympäristöä ja kestävää kehitystä, toimielinten välistä yhteistyötä ja viestintää, pätevät edelleen;

13. panee merkille parlamentin talousarvion valvontavaliokunnan 27. kesäkuuta 2023 järjestämän seminaarin unionin puheenjohtajakausiensa sponsoroinnista ja tukee sen päätelmää siitä, että on vältettävä tukeutumasta mihinkään yritysten harjoittamaan sponsorointiin, jottei synny minkäänlaisia unioniin kohdistuvia maineriskejä;
14. panee merkille, että Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja ilmeisesti matkusti kaupallisilla lennoilla ainoastaan 18:lla niistä 112 virkamatkasta, jotka hän teki toimikautensa alun 2019 ja joulukuun 2022 välisenä aikana; katsoo, että kaupallisia lentoja olisi voitu käyttää useammilla kerroilla; korostaa lisäksi, että unionin toimielinten johtajien olisi näytettävä hyvää esimerkkiä suurelle yleisölle etenkin asioissa, jotka liittyvät ilmaston kannalta kestävien toimintaperiaatteiden varmistamiseen.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	20.9.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 16 -: 0 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Olivier Chastel, Carlos Coelho, Ryszard Czarnecki, Daniel Freund, Monika Hohlmeier, Joachim Kuhs, Victor Negrescu, Sándor Rónai, Petri Sarvamaa, Eleni Stavrou, Cristian Terheş
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Hannes Heide, Sophia in 't Veld, Simone Schmiedtbauer, Viola von Cramon-Taubadel
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Clara Aguilera

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
ASIESTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

16	+
ECR	Ryszard Czarnecki, Cristian Terheş
ID	Joachim Kuhs
PPE	Carlos Coelho, Monika Hohlmeier, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Eleni Stavrou
Renew	Olivier Chastel, Sophia in 't Veld
S&D	Clara Aguilera, Hannes Heide, Victor Negrescu, Sándor Rónai
Verts/ALE	Daniel Freund, Viola von Cramon-Taubadel

0	-

0	0

Symbolien selitys:

+ : puolesta (epää vastuuvapauden)

- : vastaan

0 : tyhjää